

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KRAJOWA RADA IZBY ARCHITEKTÓW RP

Warszawa, 19 lutego 2021 r.

I.dz. 152/KRIA/2021/w

Pani
Anna Kornecka
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Rozwoju,
Pracy i Technologii

Szanowna Pani Minister,

Krajowa Rada Izby Architektów RP zwraca się z prośbą o rozważenie wprowadzenia zmian legislacyjnych, regulujących kwestię udostępniania przez organy administracji architektoniczno-budowlanej oraz nadzoru budowlanego projektów budowlanych na wniosek organów samorządu zawodowego architektów, w tym w szczególności okręgowych rzeczników odpowiedzialności zawodowej oraz sądów dyscyplinarnych w toku postępowań prowadzonych na podstawie art. 26 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa (Dz.U. z 2019 r., poz. 1117) i ustawy z dnia 7 lipca 1994 Prawo budowlane.

Krajowa Rada Izby Architektów RP, w trybie nadzoru nad należyтым wykonywaniem zawodu przez architektów członków izby, korzystając z dostępu do danych udostępnianych za pomocą rejestrów GUNB, dokonała analizy rejestru pozwoleń na budowę, wydanych przez organy administracji architektoniczno-budowlanej, w których powtarzają się nazwiska tych samych projektantów. Z analizy tej wynika, że na podstawie projektów budowlanych sporządzanych przez niektórych projektantów wydawanych jest nawet kilkaset pozwoleń rocznie. Statystyki te wskazują na możliwość występowania zjawiska podpisywania dokumentacji projektowej przez architektów, a w rozumieniu przepisów ustawy projektantów niebędących ich autorami lub niebiorących udziału w ich przygotowaniu. Skala zjawiska może wskazywać zarówno na brak rzetelności zawodowej, ale również istnienie tzw. „szarej strefy” pozyskiwania zleceń na prace projektowe, przez osoby nieposiadające kwalifikacji i uprawnień do wykonywania zawodu oraz obowiązkowego ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody, które mogą wyniknąć w związku z wykonywaniem samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie. W obu przypadkach zjawisko nie powinno mieć miejsca, w kontekście tak rzetelności zawodowej, jak przede wszystkim bezpieczeństwa inwestora w zakresie współpracy z osobą wykonującą samodzielne funkcje techniczne w budownictwie, zgodnie z posiadanym zakresem uprawnień budowlanych, pod nadzorem właściwego samorządu zawodowego, jak posiadającej odpowiednie ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej dla zakresu wykonywanego zawodu.

Równie niepokojącym zjawiskiem są liczne przypadki wykonywania projektów przez osoby bez przynależności do odpowiedniej izby oraz podejrzenie zaniżania kubatury obiektów w celu wykonania projektu przez osoby posiadające uprawnienia do projektowania w specjalności architektonicznej

w ograniczonym zakresie. W tym też zakresie niepokojącym zjawiskiem jest brak podawania parametru kubatury obiektu, jak również statystycznie znacząca liczba obiektów mieszkalnych poniżej 1000m³ w stosunku do pozostałych o kubaturze przewyższającej tę wartość.

W celu sprawdzenia możliwości realizacji znaczącej liczby projektów budowlanych przez architektów w danym okresie oraz zakresie objętym decyzją administracyjną, jak również weryfikacji przynależności projektanta do odpowiedniej izby czy kubatury obiektu budowlanego w stosunku do zakresu posiadanych uprawnień, postępowania w tych sprawach prowadzą rzecznicy odpowiedzialności zawodowej oraz sądy dyscyplinarne samorządu zawodowego architektów. W tych postępowaniach konieczny jest jednak dostęp do projektu budowlanego jako dokumentu zawierającego niezbędne informacje, dane i parametry do takiej identyfikacji i weryfikacji. Projekt budowlany natomiast jako załącznik do decyzji o pozwoleniu na budowę staje się dowodem w tych postępowaniach. W zakresie tym, organy samorządu zawodowego występujące o udostępnienie przedmiotowych informacji niejednokrotnie otrzymują odmowę udostępnienia projektów.

Zważywszy na fakt, że samorząd zawodowy, w rozumieniu art. 17 ust. 1 Konstytucji RP przede wszystkim wykonuje nadzór na jakością działalności zawodowej osób w nim zrzeszonych, powinien mieć zapewniony ustawowy dostęp do informacji, które są niezbędne do sprawowania tej funkcji. Wykonywanie tego nadzoru leży w interesie publicznym, w kontekście zapewnienia bezpieczeństwa obiektów, którego to rękojmię powinny dawać osoby wykonujące zawód zaufania publicznego, jakim jest architekt.

W związku z powyższym, Krajowa Rada Izby Architektów RP zwraca się o rozważenie wprowadzenia w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane zmian polegających na dodaniu do art. 81 określającego obowiązki organów administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru ust. 5 w brzmieniu:

„5. Organy administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego udostępniają na wniosek okręgowych rzeczników odpowiedzialności zawodowej lub Krajowego Rzecznika Odpowiedzialności Zawodowej oraz okręgowych sądów dyscyplinarnych lub Krajowego Sądu Dyscyplinarnego, o których mowa w art. 25 i 26 oraz art. 37 i 38 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o samorządach zawodowych architektów oraz inżynierów budownictwa projekt budowlany, o którym mowa w art. 34 ustawy.”

Krajowa Rada IARP wskazuje, że tylko bieżąca współpraca organizacyjna pomiędzy organami administracji publicznej i samorządu zawodowego, polegająca na sprawnym i skutecznym wyjaśnieniu zagadnień, mogących świadczyć o nienależytym i nieetycznym wykonywaniu zawodu przez członków Izby, może w znaczącym stopniu wpłynąć na likwidację lub znaczące ograniczenie tego niepożądanego zjawiska w przyszłości. Zważywszy jednak na fakt zgłaszania Krajowej Radzie IARP przypadków odmowy udostępniania projektów budowlanych przez organy aa-b, w opinii samorządu współpraca ta powinna otrzymać ustawowe umocowanie.

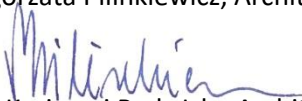
Zwracamy się zatem do Pani Minister z prośbą o rozważenie wprowadzenia zaproponowanych zmian, które zmierzać będą do zapewnienia ustawowej podstawy do występowania z wnioskiem o udostępnianie projektów budowlanych przez organy samorządu zawodowego architektów w ramach prowadzonych przez nie postępowań, jak również ustawowej podstawy udostępniania tych informacji.

Wnosimy również o rozważenie, do czasu wprowadzenia zmian w akcie ustawowym, wprowadzenia instrukcji postępowania lub zalecenia dla organów administracji architektoniczno-

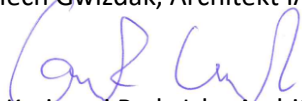
budowlanej oraz nadzoru budowlanego do podjęcia współpracy z organem samorządu zawodowego architektów, co z pewnością przyczyni się nie tylko do skuteczności postępowań prowadzonych przez rzeczników odpowiedzialności zawodowej i sądy dyscyplinarne samorządu zawodowego architektów, ale przede wszystkim do wyeliminowania lub znaczącego ograniczenia opisanych i niepokojących zjawisk w procesie inwestycyjnym, zwiększając bezpieczeństwo wszystkich stron postępowania administracyjnego, a w jego konsekwencji stron procesu budowlanego.

Z wyrazami szacunku,

Małgorzata Pilinkiewicz, Architekt IARP

Prezes Krajowej Rady Izby Architektów RP

Wojciech Gwizdak, Architekt IARP

Sekretarz Krajowej Rady Izby Architektów RP